

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยก่อนที่จะทำการสร้างเครื่องมือผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 366 คน โดยผู้ศึกษาใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษาค้นคว้านี้แบ่งเป็น

1. พนักงานเทศบาลสามัญ	จำนวน	115	คน
2. ลูกจ้างประจำ	จำนวน	17	คน
3. พนักงานจ้างชั่วคราว	จำนวน	234	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวแบบตรวจสอบรายการ (Check) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของพนักงาน และรายได้ต่อเดือน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามข้อเท็จจริง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เป็นคำถามที่ใช้มาตราวัดประเมินค่า กำหนดอำนาจการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด (Open end) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีอิสระ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิธีการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้ครอบคลุมกรอบความคิดวัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้ทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์เกอร์ บาร์นาค และซินเดอร์แมน แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือศึกษาและด้านการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ดังนี้

5.1 นายศิริชัย สิริไปล์ คุณวุฒิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งรองปลัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5.2 อาจารย์วินัย แสงกล้า คุณวุฒิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมไทย) ตำแหน่งอาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5.3 ดร.กมล ทราย คุณวุฒิครุศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) และข้อสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ดังแสดงในภาคผนวก จ หน้า 106) จึงถือว่าใช้ได้

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งและนำไปทดลอง (Tryout) ใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเทศบาลตำบลท่าขอนยาง ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ทั้งนี้เพราะมีบริบทการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน จากนั้นนำข้อมูลข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.85 (ดังแสดงในภาคผนวก ง หน้า 110)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครองถึงนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรสำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามในสังกัดตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับบุคลากรสำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้แก่ พนักงานเทศบาลสามัญ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างชั่วคราว โดยอธิบายวิธีการตอบข้อมูลในแบบสอบถามให้ทุกคนทราบ

รวมถึงวิธีการจัดเก็บแบบสอบถามและผู้ศึกษาค้นคว้าจะเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมแบบสอบถาม แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามครบตามจำนวน 366 ฉบับ หากมีปัญหาและอุปสรรคเก็บแบบสอบถามไม่ครบ จะมีแบบสอบถามสำรองให้กับบุคลากรสำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามทดแทนตามสังกัดต่าง ๆ ที่ส่งคืนมาไม่ครบ

การจัดกระทำข้อมูล

การศึกษานี้ทำการจัดกระทำกับข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวล ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากรายข้อในแบบสอบถามตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 100)

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การแปรให้ความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ส่วนที่ 4 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามเกี่ยวกับแรงจูงใจมีสถิติการหาค่าความถี่ และนำเสนอโดยการพรรณาคความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 105)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ μ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

N แทนจำนวนประชากร

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้โดยสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 106)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	σ	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนประชากร
	Σ	แทน	ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY